

Mācību sasniegumu vērtēšana iekļaujošā mācību vidē

Galvenie politikas un prakses jautājumi

Eiropas speciālās izglītības attīstības aģentūra

Aģentūras mācību sasniegumu vērtēšanas projekts sākās 2005.gadā un tajā iesaistījās 23 dalībvalstis. Projekta mērķis bija izpētīt, kā mācību sasniegumu vērtēšanas politika un prakse atbalsta mācīšanas un mācīšanās procesu iekļaujošā pamatzglītības vidē.

Projekta rezultātā nonāca pie jautājuma – **ko var uzskatīt par iekļaujošu vērtēšanu?**

Informāciju meklējiet

23 valstu ziņojumos, kuros aprakstīta vērtēšanas politika un prakse;

Informācijā par valstīm **tīmekļa datu bāzē**;

Noslēguma ziņojumā par pētījuma rezultātiem 19 valodās.

Visi šie un citi projekta materiāli ir pieejami:

www.european-agency.org/site/themes/assessment/

Iekļaujoša vērtēšana

Aģentūras projekta dalībnieki iekļaujošu vērtēšanu definēja šādi ...

Tā ir pieeja vērtēšanai vispārizglītojošā vidē, kur politika un prakse veidota tā, lai, cik vien iespējams, veicinātu zināšanu apguvi visiem skolēniem. Iekļaujošas vērtēšanas mērķis ir atbalstīt un uzlabot veiksmīgu iekļaušanu un visu skolēnu, ieskaitot skolēnu ar SIV, piedalīšanos mācību procesā.

Iekļaujoša vērtēšana tiek uzskata par svarīgu **visu izglītības politiku un praktiku mērķi**.

Aģentūras projekta centrālais arguments ir tas, ka **iekļaujošai vērtēšanas praksei ir jārāda piemērs** vispārējai mācību sasniegumu vērtēšanai ...

Iekļaujošas vērtēšanas principi ir principi, kas atbalsta visu skolēnu mācīšanas un mācīšanās procesu. Iekļaujošas vērtēšanas inovatīvā prakse atspoguļo labu vērtēšanas praksi visiem skolēniem.

Iekļaujošas vērtēšanas principi

Iekļaujošas vērtēšanas skaidri noteiktais **mērķis ir novērst segregāciju**, izvairoties (cik vien tas iespējams) no skolēnu “marķēšanas”, **pievēršot uzmanību mācīšanas un mācīšanās procesam, kas veicina iekļaušanu** vispārizglītojošā vidē.

Iekļaujošu vērtēšanu var īstenot, ja ir **atbilstošas politiskās pamatnostājas** un ja ir **atbilstoši organizēts darbs skolās**, kā arī **atbilstošs atbalsts skolotājiem**, kuriem ir pozitīva attieksme pret iekļaušanu.

Tas nozīmē, ka ...

... jāņem vērā un jāizvērtē skolēnu vajadzības, ieskaitot skolēnu ar SIV, gan visā vispārējās, gan specifiskajā SIV vērtēšanas procesā;

... visiem skolēniem ir tiesības piedalīties iekļaujošā vērtēšanas procesā: skolēniem ar SIV, viņu klasesbiedriem un vienaudžiem;

... visām vērtēšanas metodēm ir jā-papildina citai citu;

... vērtēšanas mērķis ir “cildināt” dažādību, nosakot un novērtējot visu skolēnu mācību sasniegumus.

Iekļaujošas vērtēšanas mērķi

Iekļaujošas vērtēšanas mērķis ir **uzlabot visu skolēnu mācību sasniegumus iekļaujošā vidē**. Visas iekļaujošās vērtēšanas

metodes un instrumenti **sniedz informāciju mācīšanas un mācīšanās procesam un atbalsta skolotājus** viņu darbā.

Iekļaujošai vērtēšanai ir **jādod iespēja skolēnam izprast savu mācību darbu**, kā arī jāmotivē skolēnus mācīties.

Iekļaujoša vērtēšana sevī ietver ...

... virkni metodes un stratēģijas, kuru mērķis ir savākt pierādījumus par skolēnu izglītošanos akadēmiskajos un neakadēmiskajos priekšmetos;

... procesus, kuriem var būt cits mērķis papildus informācijas nodrošināšanai mācību procesam (piemēram, SIV sākotnējā noteikšana vai izglītības standartu izpildes kontrole), bet tiem ir jābalstās vienotā izpratnē par vērtēšanu un iekļaušanu, kā arī par sadarbības un iesaistīšanās principiem;

... metodes, kuras atspoguļo mācību procesa rezultātus un sniedz skolotājiem informāciju par to kā nākotnē attīstīt un uzlabot mācību darbu individuālam skolēnam vai skolēnu grupām;

... lēmumus, kas pamatojas uz dažādiem avotiem, kuros atspoguļojas mācību darba pierādījumi, kas savākti ilgākā laika posmā. Tie sniedz "informāciju ar pievienoto vērtību" par skolēna mācību sasniegumiem un attīstību;

... informāciju, kas izriet no mācību vides konteksta, ņemot vērā visus faktoros, kuri varētu ietekmēt skolēna mācību darbu;

... faktoru vērtēšanu, kuri atbalsta individuāla skolēna iekļaušanu, lai varētu efektīvi pieņemt lēmumus, kas attiecas uz visu skolu, klases darbu un atbalsta pasākumu organizāciju;

... skolotāju, skolēnu, vecāku, klases biedru un citu potenciālo vērtētāju aktīvu līdzdalību mācību sasniegumu vērtēšanas procesā.

Ja vēlaties iegūt plašāku informāciju par Eiropas speciālās izglītības attīstības aģentūru, apmeklējiet:

www.european-agency.org